

Preguntes freqüents

UOC

Autoria:

Lorena Becerril Balín, Adriana Ornellas Rios Da Silva i Roger Canadell Rusiñol

En l'elaboració d'aquest material hi han col·laborat la professora Maria Lacueva i el professor Jaume Ferrer

PID_00296767

Universitat Oberta
de Catalunya

L'encàrrec i la creació d'aquest recurs d'aprenentatge UOC han estat coordinats per la professora: Lorena Becerril Balín

Com citar aquest recurs d'aprenentatge amb l'estil APA:

Becerril, L. [Lorena], Ornellas, A. [Adriana], Canadell, R. [Roger]. (2023). *Guia del Pràcticum del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes* (1a. ed.) [recurs d'aprenentatge textual]. Fundació Universitat Oberta de Catalunya (FUOC).

Primera edició: setembre 2023

© d'aquesta edició, Fundació Universitat Oberta de Catalunya (FUOC)

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Autoria: Lorena Becerril Balín, Adriana Ornellas Rios Da Silva i Roger Canadell Rusiñol

Producció: FUOC

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit del titular dels drets.

1. Què és el Pràcticum del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes?

El Pràcticum del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes té com a finalitat establir ponts entre els coneixements teòrics i pràctics adquirits en l'àmbit acadèmic i els que es construeixen en l'àmbit professional. Representa, doncs, un eix fonamental per assolir les competències que defineixen la professió docent.

El Pràcticum es cursa en paral·lel a les altres assignatures que configuren la trajectòria de formació, amb l'objectiu que l'estudiantat pugui contrastar els processos reflexius d'observació, d'anàlisi i d'experimentació de l'activitat professional amb la formació teoricopràctica que ofereix la Universitat.

El Pràcticum del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes té una càrrega docent de 14 ECTS, la qual cosa suposa que l'estudiantat hi ha de dedicar un total 350 hores, de les quals 250 són d'assistència presencial al centre de pràctiques i 100 són de treball no presencial a l'aula virtual. El Pràcticum es duu a terme **durant tot un curs escolar** en un centre d'Educació Secundària Obligatòria (ESO), de formació professional o en una escola oficial d'idiomes (EOI). D'acord amb la planificació, el període de pràctiques al centre dura **aproximadament cinc mesos (entre el mes de novembre i el mes d'abril)**. L'estudiant s'incorpora al centre durant el primer trimestre del curs i finalitza les pràctiques aproximadament un mes abans que s'acabi el curs escolar.

Les 250 hores de presencialitat al centre s'estructuren en tres fases diferenciades (observació, intervenció acompanyada i intervenció autònoma), les quals es reparteixen durant tot el període de pràctiques. Les pràctiques s'han de fer de manera continuada i cal tenir en compte que les hores de dedicació al Pràcticum no es poden compactar.

2. Quina és la llengua vehicular de l'assignatura de Pràcticum?

La llengua vehicular a les assignatures del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes impartides a la UOC és el català. Segons l'Ordre EDU/39/2021, de 16 de febrer, per la qual s'estableix el desenvolupament de les pràctiques professionalitzadores universitàries i d'altres institucions formadores en centres educatius formadors, serveis educatius i dependències del Departament d'Educació i s'estableix el procediment per a la selecció i acreditació de centres formadors: «El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge per a la realització de les pràctiques professionalitzadores en els centres formadors.» Les assignatures específiques de les especialitats d'Anglès i Llengua i Literatura Castellana s'imparteixen en aquestes llengües.

3. Puc fer les pràctiques en un centre educatiu de fora de Catalunya?

No, les pràctiques de les diferents especialitats del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes que imparteixen les universitats del sistema universitari de Catalunya de manera coordinada en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya es duen a terme en centres educatius públics o privats de Catalunya, acreditats com a formadors.

4. En quin moment puc fer les pràctiques al centre d'ESO, batxillerat, formació professional o a l'escola d'idiomes?

En funció de la matrícula i de si heu optat per fer el màster en un o dos anys, heu de fer les pràctiques en moments diferents:

- a) Si curseu el màster en un any, heu de fer les pràctiques presencials mentre curseu la totalitat de les assignatures del màster (60 crèdits).
- b) Si curseu el màster en dos anys, heu de fer les pràctiques presencials sempre durant el segon curs.

5. Quina és la durada de l'estada de pràctiques?

Dels 14 crèdits ECTS que té l'assignatura de Pràcticum, 10 s'han de dedicar a l'estada al centre formador. Això equival a 250 hores de permanència en un centre d'ESO, batxillerat, formació professional o en una EOI.

Aquestes hores cal distribuir-les, tal com s'indica a la *Guia del Pràcticum del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes*, entre la segona meitat de novembre i la tercera setmana d'abril, aproximadament. És molt important respectar les hores mínimes de dedicació per a cadascuna de les tres fases de les pràctiques (observació, intervenció acompanyada i intervenció autònoma).

6. Si treballo en el moment de matricular-me al màster, cal que deixi la feina?

No, podeu continuar treballant, però heu de preveure que haureu de compatibilitzar la feina amb una dedicació a les pràctiques de 250 hores presencials. L'organització d'aquesta dedicació ha de quedar reflectida al pla de treball que haureu de dissenyar i programar amb la supervisió del professorat mentor del centre i el professorat de l'aula de Pràcticum.

7. Puc fer les pràctiques del màster al mateix centre on treballo?

No hi ha cap impediment legal perquè feu les pràctiques al mateix centre on treballeu, però heu de tenir en compte que la normativa no preveu la possibilitat que les pràctiques es puguin convalidar per les hores de feina. En tot cas, cal que el centre estigui acreditat com a centre formador i que una persona de l'equip docent del vostre àmbit estigui disponible per exercir la mentoria i fer-vos l'acompanyament al llarg de l'estada de pràctiques.

Això implica que si feu les pràctiques al centre en el qual treballeu, haureu de fer la vostra jornada laboral i, fora d'aquest horari, les 250 hores de pràctiques distribuïdes de tal manera que no excediu una dedicació de 24 hores setmanals de permanència al centre. A la pràctica, doncs, això vol dir que haureu de pactar un pla de treball complex i molt intensiu.

8. Puc convalidar les pràctiques del màster si treballo en un centre formador acreditat?

No, en cap cas no es poden convalidar les hores de feina per pràctiques, tal com consta de manera ben explícita a la *Guia del Pràcticum del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes* i com recull la normativa del Departament d'Ensenyament.

9. Puc fer les pràctiques en horari de tarda per compatibilitzar-les amb una altra feina o amb càrregues familiars o personals?

No hi ha cap impediment per fer les pràctiques en horari de tarda, però són molt pocs els centres formadors acreditats per la Generalitat que fan classe en aquest horari, la qual cosa fa que normalment hi hagi més demanda que oferta de places.

L'assignació de places de pràctiques es fa en funció de les places que els propis centres formadors posen a disposició de la universitat i, per tant, l'horari del centre no es pot triar.

10. Puc triar lliurement el centre de pràctiques?

No, un cop feta la matrícula, la Universitat garanteix un centre de pràctiques per a cada estudiant. L'establiment del primer contacte amb el centre correspon, doncs, a la Universitat.

11. Qualsevol centre d'ESO, batxillerat, formació professional o qualsevol escola d'idiomes pot acollir estudiantat en pràctiques?

No, el centre que acull l'estudiantat del màster ha de ser un centre formador acreditat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, i aquest centre ha de disposar d'una persona de l'equip docent del mateix àmbit de l'especialitat del màster que curseu que pugui exercir la vostra mentoria.

12. Puc triar la persona mentora del centre on faré les pràctiques?

No, la mentoria del centre educatiu que farà el seguiment de les vostres pràctiques la designa el mateix centre, d'acord amb la normativa del Departament d'Educació. La Universitat, doncs, no intervé en aquesta assignació.

13. Quins són els principals agents que intervenen en el Pràcticum?

Durant el Pràcticum, tindreu a l'abast diferent professorat vinculat amb la Universitat o amb el centre de pràctiques. Les funcions que exerceix aquest professorat són les següents:

- **Professorat del Pràcticum (tutoria de les pràctiques de la Universitat).** És la persona que exerceix la docència a l'aula virtual. És experta en el contingut de l'assignatura i és qui orienta el treball que cal fer al llarg del curs. Guia l'estudiantat en l'execució de les activitats d'aprenentatge i l'ajuda. També manté un contacte personalitzat tant amb l'estudiantat com amb la mentoria del centre. A més, és qui fa un seguiment individual de les activitats de l'estudiantat i estableix dinàmiques a l'aula virtual per tal que hi hagi un intercanvi de les vivències i les experiències viscudes durant el període de pràctiques.
- **Professorat responsable de l'assignatura (coordinació del Pràcticum).** És la persona responsable de dissenyar la proposta formativa de l'assignatura i d'establir-ne els criteris i els procediments d'avaluació. Així mateix, coordina l'equip docent que tutoritza el Pràcticum en el desenvolupament de la tasca docent i vetlla pel bon funcionament de l'assignatura en la seva dimensió acadèmica. A més a més, forma part de la Comissió de Pràcticum, encarregada de la gestió de les relacions que s'estableixen entre les tres parts implicades en el Pràcticum: la Universitat, l'estudiantat, i la mentoria del centre educatiu.

- **Mentoria del centre educatiu.** És la persona designada per orientar l'estudiantat en la dinàmica i les activitats que ha de fer durant l'estada al centre de pràctiques. Les funcions del professorat mentor del centre són les següents:
  - Acollir l'estudiantat en el marc del centre de pràctiques.
  - Explicar la feina que es fa al centre i el seu funcionament, tot facilitant l'accés a la informació i el contacte amb les diferents persones professionals i usuàries per tal de fer possible el desenvolupament de les activitats del Pràcticum.
  - Facilitar la mobilitat dins del centre, l'assistència a les diverses reunions pedagògiques (claustres, reunions d'equip docent, reunions de departament, tutories, entrevistes amb les famílies, etc.) i la participació en les activitats del centre.
  - Ajudar l'estudiantat a enfocar correctament la situació d'aprenentatge en el context del centre, acompanyar-lo i donar-li suport en el seu desenvolupament.
  - Al final del període de pràctiques, fer una valoració de la feina desenvolupada per l'estudiantat.
- **Coordinació del centre de pràctiques.** La coordinació de les pràctiques del centre és la persona responsable de coordinar-se amb els referents territorials de les pràctiques i amb la coordinació de les pràctiques de la institució formadora, i també amb els referents dels projectes d'innovació o de recerca compartits amb la Universitat, si escau.

14. Què he de fer un cop se m'assigna el centre de pràctiques?

A partir d'aquest moment, podeu posar-vos en contacte amb el centre i començar les pràctiques presencials el dia que acordeu amb la mentoria que se us assigni.

15. Quan assisteixi al centre de pràctiques, s'aturarà la docència de la resta d'assignatures?

No, la docència de la resta d'assignatures continua durant el període de temps en el qual feu les pràctiques presencials al centre.

Així, l'assignatura de Pràcticum comporta, a més de l'assistència i el treball presencials al centre, el seguiment i l'elaboració d'unes tasques a l'aula virtual de la UOC.

16. Què és el conveni de pràctiques i com s'ha de gestionar?

El conveni de pràctiques és el document que estableix els acords entre la Universitat i el centre de pràctiques.

Segons l'Ordre EDU/39/2021, de 16 de febrer, les pràctiques en centres educatius a Catalunya cal fer-les en centres formadors acreditats pel Departament d'Educació. Tant el contacte com l'assignació els ha de dur a terme la Universitat, per la qual cosa l'estudiantat no pot contactar amb els centres directament. Des del Servei de Pràctiques de la Universitat es fa l'assignació de les places a l'estudiantat.

La Universitat s'ha de comunicar amb la coordinació de les pràctiques del centre, la qual ha de confirmar la disponibilitat de la plaça i designar una persona mentora per acompanyar i supervisar les pràctiques de l'estudiantat. La Universitat ha d'informar l'estudiantat del nom del centre assignat i de les dades de contacte de les persones de referència. A partir

d'aquest moment, l'estudiantat pot contactar amb el centre mitjançant la coordinació de les pràctiques o adreçant-se directament a la mentoria. En aquest primer contacte, l'estudiantat ha de concretar amb la coordinació de les pràctiques i la mentoria del centre la data d'inici de les pràctiques i, posteriorment, el pla de treball que haurà de desenvolupar durant les diferents fases del Pràcticum.

El conveni és obligatori, i és molt important firmar-lo a l'inici de l'estada de pràctiques.

17. Puc decidir unilateralment les hores de pràctiques que faré al centre que se m'ha assignat?

No, les hores de pràctiques les heu de consensuar conjuntament amb la mentoria, atès que aquesta persona té un horari laboral concret al qual cal que, en part, us adapteu.

La llei estableix que, en cap cas, no es poden excedir les 24 hores d'estada al centre a la setmana.

En qualsevol cas, la distribució horària s'ha de reflectir al pla de treball de les pràctiques.

18. Què és el pla de treball de les pràctiques i com s'ha de dissenyar?

El pla de treball de les pràctiques és la planificació de les tres fases de pràctiques (observació, intervenció acompanyada i intervenció autònoma), i consisteix a distribuir les 250 hores de permanència al centre des de finals del mes de novembre fins a finals del mes d'abril (aproximadament, cinc mesos) per **fer entre 15 i 18 hores de pràctiques setmanals**.

El pla de treball s'ha de consensuar i definir amb la mentoria del centre, i s'ha de lliurar al professorat del Pràcticum de la Universitat al llarg de les primeres setmanes de pràctiques. Les dates específiques del lliurament del pla de treball s'estableixen al cronograma de l'aula virtual al començament de cada curs acadèmic. Així mateix, és el professorat del Pràcticum de la Universitat la persona responsable d'informar l'estudiantat i la mentoria del centre d'aquestes dates, i també de facilitar el model o la plantilla del pla de treball que calgui omplir.

A la *Guia del Pràcticum del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes* i al pla docent de l'assignatura s'expliciten les tasques que cal dur a terme en cadascuna de les tres fases de l'estada de pràctiques.

19. Quina és la distribució del pla de treball, en setmanes i hores, que s'ha de reflectir al cronograma? Quantes setmanes i quantes hores ha de durar cada fase?

Tal com s'explica a la *Guia del Pràcticum del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes*, les 250 hores de pràctiques s'han de fer de la manera següent, des del moment que el cronograma es pacta a partir de la segona meitat de novembre:

- L'observació, com a mínim, en 2 o 3 setmanes (entre 40 i 45 hores).
- La intervenció acompanyada, com a mínim, en 5 o 6 setmanes (entre 120 i 130 hores).
- La intervenció autònoma, com a mínim, en 3 o 5 setmanes (entre 80 i 90 hores).

20. Puc comptabilitzar com a hores de pràctiques l'observació o la intervenció en àmbits que no siguin els de l'especialitat que estic cursant al màster?

Sí, però sempre que la proposta sigui coherent amb el projecte educatiu del centre i serveixi per enriquir la vostra pràctica docent. En cap cas no ha de ser una opció per poder acumular més hores de pràctiques i acabar abans l'estada al centre.

L'entrada a classes d'altres especialitats no pot excedir més del 20 % de les hores de pràctiques.

21. Com s'han d'enregistrar les hores que passo al centre?

Les hores de pràctiques es poden consignar al pla de treball de les pràctiques, i la mentoria, a l'informe final, haurà de certificar que heu seguit correctament els horaris acordats.

22. Què passa si jo o la meva mentoria estem de baixa durant el període de pràctiques?

Si vosaltres o la vostra mentoria esteu de baixa en algun moment del període de pràctiques, cal informar immediatament el professorat de l'aula de Pràcticum d'aquest fet. La Universitat gestionarà de manera particular cadascuna de les situacions i us informarà dels passos a seguir per poder donar continuïtat al pla de treball pactat a l'inici del període de pràctiques.

Tota la informació sobre les pràctiques universitàries en centres educatius queda recollida en aquest document:

https://documents.espai.educacio.gencat.cat/PC/GestioAcademica/Practiques_universitaries.pdf.